

naslovna

hrvatski
europski
američki
festivali

knjige
časopisi
povijest
dvd arhiv
feljton

o nama
impressum
kontakt
potpora

kulisa.eu

NAJVAŽNIJI HRVATSKI NEZAVISNI PRODUCENT

4. Hrvatski nezavisni film – David protiv Golijata: O projektima Joze Patljaka:
Ta divna splitska noć, Sami, Fine mrtve djevojke, Jozef

Piše:

Zlatko
Vidačković

kritike i eseji

- filmska glazba
- feljton: film i društvo
- feljton: motiv smrti u filmskoj umjetnosti
- feljton: svjetska književnost i film
- feljton: hrvatska književnost i film
- feljton: hrvatski nezavisni film

Jozo Patljak je jedan od najznačajnijih nezavisnih producenata u hrvatskoj kinematografiji, poznat po podršci projektima koji često izlaze iz okvira tradicionalne filmske produkcije. Kroz svoju produkcijsku kuću, Alka film, Patljak je omogućio realizaciju niza filmova koji su redefinirali domaći film i pružili platformu za nove autore. Među najvažnijim projektima su *Ta divna splitska noć*, *Sami*, *Fine mrtve djevojke* i *Jozef*, koji su obilježili ključne trenutke u razvoju moderne hrvatske kinematografije.

Ta divna splitska noć (2004)

Film Arsena Antona Ostojića, *Ta divna splitska noć*, jedno je od najambicioznijih ostvarenja Alka filma. Ovaj niskobudžetni film, snimljen sa samo 25% standardnog budžeta za hrvatske filmove, uspio je osvojiti kritiku i publiku zahvaljujući inovativnom pristupu i snimanju na autentičnim splitskim lokacijama (Petrović, 2004). Sastavljen od tri priče koje se isprepliću tijekom jedne novogodišnje noći, film uspijeva prenijeti atmosferu Splita kroz impresivnu crno-bijelu fotografiju i energične glumačke izvedbe.

Unatoč produkcijskim izazovima, *Ta divna splitska noć* nagrađena je na domaćim i međunarodnim festivalima. Film je osvojio niz nagrada, uključujući one za najbolju režiju i glumu, a također je postigao uspjeh na američkom tržištu pod nazivom *A Wonderful Night in Split* (Radić, 2008). Kritičari su film opisali kao prekretnicu u hrvatskom filmu, s pohvalama za njegov inovativni stil i prikaz marginalnih slojeva društva kroz atmosferske i stilizirane prizore.

Sami (2001)

Režija Lukasa Nole u filmu *Sami* predstavlja hrabar iskorak iz *mainstream* produkcije. Patljak je prepoznao potencijal Nole i odlučio investirati u projekt koji je bio potpuno izvan žanrovskih i produkcijskih okvira tadašnjeg hrvatskog filma. *Sami* je snimljen za iznimno skromnih 400 tisuća maraka, što je bio veliki rizik za nezavisnu produkciju, ali je film uspio osvojiti festivalske nagrade i međunarodnu pozornost (Oremović, 2001).

Film je poznat po svojoj minimalističkoj estetici i eksperimentalnom pristupu naraciji, s utjecajima Davida Lyncha i Andreja Tarkovskog, što je bio odmak od klasičnih filmskih formi u Hrvatskoj. No, kritike su bile podijeljene. Dok su neki hvalili film zbog vizualne inovativnosti i hrabrog eksperimentalnog pristupa (Pavičić, 2001), drugi su ga ocijenili kao pretenciozan i teško razumljiv (Radak, 2001).

***Fine mrtve djevojke* (2002)**

Fine mrtve djevojke Dalibora Matanića, u produkciji Jozę Patljaka, predstavlja jedan od najuspješnijih filmova hrvatske kinematografije ranih 2000-ih. Film je snimljen s relativno skromnim budžetom, ali je zahvaljujući inovativnom vizualnom pristupu, jakom scenariju i iznimnim glumačkim izvedbama uspio postati kulturni hit i osvojiti Zlatnu arenu za najbolji film u Puli (Pavičić, 2002).

Kritičari su film opisivali kao vizualno impresivan i tematski hrabar, s naglaskom na problematiku homofobije i netolerancije u hrvatskom društvu (Tomić, 2002). Film je također postigao uspjeh na međunarodnoj sceni, što je doprinijelo Patljakovoј reputaciji kao producenta koji može prepoznati i podržati komercijalno i umjetnički uspješne projekte.

***Jozef* (2011)**

Jozef redatelja Stanislava Tomića, još je jedan film koji je uspio probiti barijere zahvaljujući Patljakovoј viziji. Ovaj ratni triler, smješten u vrijeme Prvog svjetskog rata, prikazuje sukobe na Istočnom frontu kroz perspektivu austrougarskih vojnika. Film je snimljen s ograničenim sredstvima, ali je postigao izvanredne vizualne efekte i autentičnost zahvaljujući vještom upravljanju resursima i tehnikom Alka filma (Njegić, 2011).

Unatoč budžetu od samo milijun kuna, *Jozef* je osvojio niz nagrada, uključujući Zlatnu arenu za specijalne efekte. Kritičari su pohvalili film zbog atmosfere i vizualne kvalitete, ističući njegovu sposobnost da s malim resursima prenese kompleksnost i težinu ratne drame (Pavičić, 2011). Međutim, dio kritike osvrnuo se na nedostatak jasne narativne strukture i dublje karakterizacije likova, što je film učinilo zahtjevnim za širu publiku.

Jasna vizija, hrabrost i kreativnost

Jozo Patljak kroz produkcijsku kuću Alka film igra ključnu ulogu u razvoju nezavisne filmske produkcije u Hrvatskoj. Njegovi projekti, kao što su *Ta divna splitska noć*, *Sami*, *Fine mrtve djevojke* i *Jozef*, ne samo da su unaprijedili domaću kinematografiju nego su i otvorili vrata međunarodnim priznanjima i festivalima. Patljakov rad pokazuje da je moguće ostvariti filmski uspjeh i

s ograničenim resursima, pod uvjetom da postoji jasna vizija, hrabrost i kreativnost.

© **Zlatko Vidačković, FILMOVI.hr, 21. listopada 2024.**

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti. Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.